

BORXHI I JASHTËM BRUTO

Përmbajtja

Borxhi i jashtëm bruto	1
Borxhi i jashtëm bruto sipas sektorëve	3
Borxhi i jashtëm bruto sipas instrumenteve	4
Tërheqjet dhe shërbimet e borxhit të jashtëm bruto	5
Shënime metodologjike	6

Kryesore:

- Borxhi i Jashtëm Bruto (BJB) vlerësohet në 10,147 milionë euro;
- Në raport me PBB, Borxhi i Jashtëm Bruto shënon 47.5% në fund të T4 2023 nga 54.3% në fund të T4 2022;
- Në masën 89%, BJB prezantohet në maturitetin afatgjatë;
- Detyrimet e borxhit publik ranë me 64 milionë euro, gjatë tremujorit;
- Qeveria e Përgjithshme ka ulur ekspozimin e saj me jashtë;
- Zhvillimet kryesore, gjatë tremujorit, i përkasin ngushtimit të detyrimeve të Qeverisë së Përgjithshme.

Në fund të muajit Dhjetor 2023, Borxhi i Jashtëm Bruto (BJB) i Shqipërisë shënon 10,147 milionë euro. Gjatë tremujorit të katërt, stoku i BJB-së u zgjerua me rreth 22.6 milionë euro (ose 0.2%). Transaksioni vlerësohet në neto pozitiv, rreth +57.2 milionë euro, ndërkohë që efekti i kursit të këmbimit të euros kundrejt monedhave përbërëse të emërimit të detyrimeve të Shqipërisë ndaj botës rezultoi negativ, në rreth -41 milionë euro. Ndryshimet e tjera nga ri-klasifikimi vlerësohen pozitive, në rreth +6.4 milionë euro.

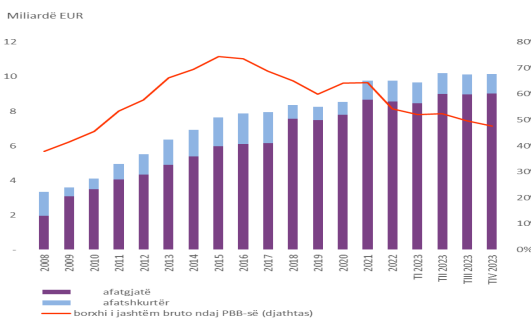
Qeveria e Përgjithshme ka ulur ekspozimin e saj me jashtë, kryesisht përmes tkurrjes së ekspozimit në "letra me vlerë të borxhit" dhe shlyerjeve gjatë periudhës. Nga ana tjetër, borxhi i sektorit privat është zgjeruar, në drejtim të rritjes së tepriçës së investimit në "monedha dhe depozita" të jorezidentëve pranë Korporatave Depozituese, si dhe zgjerimit të huamarrjes së Korporatave Depozituese dhe Sektorëve të tjerë.

Borxhit publik¹ afatgjatë ra në 5,368 milionë euro ose 1.2 % referuar nivelit në tremujorin e kaluar.

Në masën 89%, BJB prezantohet në maturitetin afatgjatë, teprica e të cilit gjatë tremujorit u zgjerua me rreth 42 milionë euro. Në të njëjtën kohë, BJB me maturitet afatshkurtër u ngushtua me 20 milionë euro, në nivelin 1,134 milionë euro dhe reflekton uljen e detyrimeve afatshkurtra në formën e "kredive tregtare dhe paradhënieve" dhe detyrimeve midis kompanive të lidhura në një marrëdhënie investimi direkt "investime direkte - hua ndërkompani" të Sektorëve të tjerë.

Në terma vjetorë, stoku i BJB-së u zgjerua me 380.9 milionë euro. Transaksioni neto rezultoi pozitiv në rritje të borxhit me rreth 372.1 milionë euro. Ndërkohë, ndryshimet në kursin e këmbimit të monedhave kryesore (USD, SDR dhe GBP) kundrejt EUR kanë patur një efekt negativ, duke çuar në ngushtim të detyrimeve të Shqipërisë të shprehura në euro, prej rreth -8.4 milionë euro. Ndryshimet e tjera nga ri-klasifikimi vlerësohen pozitive, në rreth 17.1 milionë euro.

Në fund të muajit Dhjetor 2023, Borxhi i Jashtëm Bruto në raport me PBB shënon 47.5% nga 49.6% në fund të muajit Shtator 2023 dhe 54.3 në fund të vitit 2022.

Milione EUR

	31 dhjetor 2022	31 mars 2023	30 qershor 2023	30 shtator 2023	31 dhjetor 2023
Borxhi i jashtëm afatgjatë	8,564	8,454	9,002	8,971	9,014
Borxhi publik	4,923	4,840	5,328	5,208	5,148
Borxhi privat	3,416	3,390	3,452	3,539	3,646
Borxhi i bankës qendrore, nga të cilat	225	224	223	224	220
Alokimet SDR nga FMN	225	224	223	224	220
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	1,202	1,209	1,193	1,153	1,134
Borxhi i jashtëm bruto	9,766	9,664	10,195	10,125	10,147

Tabela 1: Borxhi i Jashtëm Bruto

1. Borxhi i jashtëm publik përfshin huamarrjen me jashtë drejtpërdrejt nga Ministria e Financave (MF) dhe qeveritë lokale, huamarrjen me jashtë të garantuar nga MF dhe qeveritë lokale, në përputhje me legjislacionin mbi borxhin publik, duke përfshirë huatë e marra nga MF në përputhje me marrëveshjen e FMN-së, si dhe letrat me vlerë të qeverisë të blera nga jorezidentët - të llogaritur me vlerën nominale.

2. Alokimi i SDR është një mënyrë për të plotësuar rezervat valutore të vendeve anëtare të Fondit, duke i lejuar anëtarët të zvogëlojnë varësinë e tyre në borxhin e brendshëm ose të jashtëm për ndërtimin e rezervave. Shqipëria ka përfituar nga alokimi i SDR nga viti 2009.

Monedha evropiane (EUR) është monedha kryesore në emërimin e detyrimeve të Shqipërisë ndaj botës, në rreth 71% të totalit, e ndjekur nga USD me 9% dhe SDR me 8%.

	Borxhi jashtëm	
	Milionë EUR	%
EUR	7,213	71%
USD	920	9%
SDR	850	8%
CAD	131	1%
JPY	45	0%
Të tjera	989	10%
Totali	10,147	100%

Tabela 2: Kompozimi sipas monedhave i borxhit të jashtëm bruto, në 31 dhjetor 2023

Kreditorët publikë mbajnë pjesën më të madhe (39%) të tepcës së borxhit të jashtëm afatgjatë. Zotërimet e bankave të huaja në Eurobondin qeveritar shënojnë rreth 16% të BJB-së afatgjatë. Kreditorët privatë mbajnë rreth 15% të tepcës së BJB-së në maturitetin afatgjatë. Detyrimet afatgjata mes kompanive të lidhura në një marrëdhënie investimi direkt (përfshirë në zërin “Të tjera” në tabelën 3), ruajnë një nivel prej rreth 16% të totalit të borxhit të jashtëm afatgjatë dhe në fund të dhjetorit 2023 shënojnë 1,413 milionë euro.

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Hua nga institucionet financiare ndërkombëtare	3,610	42%	3,459	39%	3,519	39%
Investim e portofoli të bankave private dhe të qeverisë	1,077	13%	1,586	18%	1,444	16%
Hua nga banka private dhe institucione të tjera financiare	1,312	15%	1,245	14%	1,354	15%
Të tjera	2,564	30%	2,681	30%	2,697	30%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	8,564	100%	8,971	100%	9,014	100%

Tabela 3: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas kreditorëve

Pjesa e borxhit të jashtëm me maturitet më të gjatë se 5 vjet kalon dukshëm borxhin me maturitet nga 1-5 vjet (Tabela 4). Në maturitetin 1-5 vjet dominon borxhi privat, ndërsa në atë mbi 5 vjet dominon borxhi publik.

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
1-5 vjet	1,746	20%	1,897	21%	2,012	22%
Borxhi publik	-	0%	-	0%	-	0%
Borxhi privat	1,746	20%	1,897	21%	2,012	22%
me shume se 5 vjet	6,818	80%	7,075	79%	7,002	78%
Borxhi publik	5,148	60%	5,432	61%	5,368	60%
Borxhi privat	1,670	20%	1,643	18%	1,634	18%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	8,564	100%	8,971	100%	9,014	100%

Tabela 4: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas maturitetit

Monedha evropiane (EUR) është monedha kryesore në emërimin e detyrimeve të Shqipërisë ndaj botës.

BORXHI I JASHTËM BRUTO SIPAS SEKTORËVE INSTITUCIONALË

Qeveria e Përgjithshme zotëron rreth 48.7% të totalit të Borxhit të Jashtëm Bruto të Shqipërisë. Pjesa tjetër është e shpërndarë midis Sektorëve të Tjerë (30.7%), Sistemit Bankar (18.4%) dhe Autoritetit Monetar (2.2%).

Në fund të muajit Dhjetor 2023, detyrimet e Qeverisë së Përgjithshme vlerësohen në 4,942 milionë euro dhe prezantohen vetëm në instrumente afatgjatë, të tilla si “hua” dhe “obligacione dhe dëftesa”.

Referuar fundit të T3 2023, teprica e borxhit të jashtëm të Qeverisë së Përgjithshme u ngushtua me rreth - 44 milionë euro. Gjatë tremujorit, është ulur ekspozimi në formën e “letrave me vlerë të borxhit”, me rreth - 142 milionë euro, ndërkohë detyrimi në formën e “huave” afatgjata u rrit me 98 milionë euro.

Portofoli i huamarrjes së Qeverisë së Përgjithshme përbledh huatë e tërhequra pas viteve '90 dhe ato të riskeduluara, të cilat vazhdojnë të jenë të negociueshme midis palëve. Në fund të periudhës, huatë e riskeduluara kanë rënë nën 0.1% të stokut të huave afatgjata të këtij sektori.

Teprica e detyrimit të Autoritetit Monetar ose Bankës Qendrore, shënon 220 milionë euro. Detyrimet e Autoritetit Monetar përbëhen vetëm nga alokimet në SDR të FMN, të cilat u ngushtuan me - 4 milionë euro gjatë tremujorit, kryesisht për efekt të kursit të këmbimit.

Në fund të Dhjetorit 2023, borxhi i jashtëm bruto i Korporatave Depozituese shënon 1,867 milionë euro, në rritje me rreth +87 milionë euro referuar fundit të T3 2023. Në masën më të madhe, teprica e detyrimeve të këtij sektori prezantohet në maturitetin afatgjatë në formën e “monedha e depozita” (në rreth 73% të totalit).

Gjatë tremujorit të katërt 2023, borxhi i jashtëm i Sektorëve të Tjerë u ngushtua me -17 milionë euro, në nivelin 3,119 milionë euro. Lëvizjet kryesore reflektojnë efektin e agreguar e rënies së detyrimeve midis kompanive të lidhura në një marrëdhënie investimi direkt “investime direkte - hua ndërkompani” (-20 milionë euro), rënies së detyrimeve në formën e “kredi tregtare dhe paradhënie” (-11 milionë euro), rënies të “detyrime të tjera borxhi” (-1 milionë euro), si dhe zgjerim të “huave” (16 milionë euro).

*Qeveria e Përgjithshme
ka ulur ekspozimin e
saj me jashtë*

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Qeveria e përgjithshme	4,688	55%	4,986	55%	4,942	55%
Autoriteti monetar	225	3%	224	2%	220	2%
Korporata depozituese përjashtuar bankën qendrore	1,264	15%	1,426	16%	1,508	17%
Sektorë të tjerë, nga të cilat	2,387	28%	2,335	26%	2,343	26%
Korporata jofinanciare	775	9%	726	8%	733	8%
Korporata jofinanciare në marrëdhënie investimi direkt	1,445	17%	1,421	16%	1,412	16%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	8,564	100%	8,971	100%	9,014	100%

Tabela 5: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas sektorëve institucionalë

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Qeveria e përgjithshme						
Autoriteti monetar						
Korporata depozituese përjashtuar bankën qendrore	410	34%	353	31%	358	32%
Sektorë të tjerë, nga të cilat	792	66%	800	69%	776	68%
Korporata jofinanciare	538	45%	536	47%	526	46%
Korporata jofinanciare në marrëdhënie investimi direkt	248	21%	258	22%	246	22%
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	1,202	100%	1,153	100%	1,134	100%

Tabela 6: Borxhi i jashtëm afatshkurtër sipas sektorëve institucionalë

BORXHI I JASHTËM BRUTO SIPAS INSTRUMENTAVE

Kompozimi i borxhit të jashtëm afatgjatë sipas instrumenteve (Tabela 7), tregon dominim të konsiderueshëm të tepricës në “hua”. Si mjet financimi afatgjatë, huatë vijojnë të kryesojnë detyrimet afatgjata - në masën 48% të totalit.

Në maturitetin afatshkurtër, instrumentet financiarë në formën e “investimeve direkte”, si dhe “kredive tregtare dhe paradhëniet” zënë përkatësisht 22% dhe 46% të tepricës së borxhit afatshkurtër.

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Investime direkte	1,445	17%	1,421	16%	1,412	16%
Hua	4,423	52%	4,185	47%	4,348	48%
Kredi tregtare dhe paradhënie						
Monedha dhe depozita	1,168	14%	1,334	15%	1,367	15%
Letrat me vlerë të borxhit	1,302	15%	1,808	20%	1,666	18%
Alokimi i SDR	225	3%	224	2%	220	2%
Llogari të tjera të pagueshme	0	0%	0	0%	0	0%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	8,564	100%	8,971	100%	9,014	100%

Tabela 7: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas instrumenteve

	31 dhjetor 2022		30 shtator 2023		31 dhjetor 2023	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Investime direkte	248	21%	258	22%	246	22%
Hua	66	5%	12	1%	5	0%
Kredi tregtare dhe paradhënie	538	45%	536	47%	526	46%
Monedha dhe depozita	346	29%	342	30%	341	30%
Letrat me vlerë të borxhit						
Alokimi i SDR						
Llogari të tjera të pagueshme	3	0%	5	0%	17	1%
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	1,202	100%	1,153	100%	1,134	100%

Tabela 8: Borxhi i jashtëm afatshkurtër sipas instrumenteve

Ecuria e BJB-së sipas instrumenteve shfaq dominim të konsiderueshëm të tepricës në “hua”

TERHEQJET DHE SHËRBIMI I BORXHIT TË JASHTËM BRUTO

Gjatë tremujorit të katërt 2023, totali i të hyrave (tërheqjeve) ose fluksi i borxhit të ri, të gjeneruar nga aktiviteti huamarrës, shënon 367 milionë euro (Tabela 9), nga të cilat 236 milionë euro i takojnë sektorit publik.

Shërbimi i borxhit të jashtëm (pagesat e principalit dhe të interesit) për periudhën, shënon 204 milionë euro. Në masën 85%, shërbimi i borxhit ka qenë për shlyerje të kryegjësë (principalit) dhe në 15% për shlyerjen e interesave.

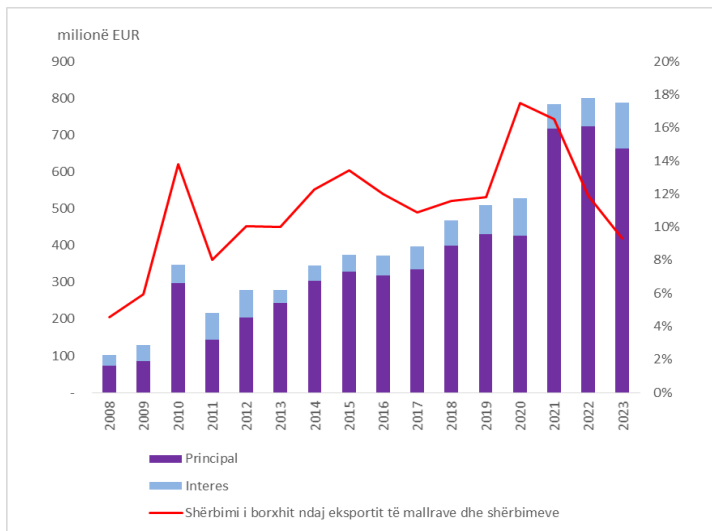
Gjatë periudhës, shlyerjet në rreth 123 milionë euro janë pagesa të Qeverisë së Përgjithshme, 12 milionë euro të Korporatave Depozituese dhe 69 milionë euro të Sektorëve të Tjerë.

Sektori publik mban peshën kryesore në shlyerjet e principalit me rreth 67% të vlerës së përgjithshme të transaksionit, si dhe në shlyerjen e pagesave të interesit, me rreth 26 milionë euro ose 82% të vlerës së përgjithshme të interesave të paguara nga ekonomia.

	Milionë Euro			
	T1 2023	T2 2023	T3 2023	T4 2023
1. Sektori publik				
Tërheqje	18	10	15	236
Pagesa principalit	75	107	93	116
Pagesa interesi	25	26	30	26
2. Sektori privat				
Tërheqje	58	84	31	130
Pagesa principalit	53	73	90	57
Pagesa interesi	4	5	4	6
Ekonomia				
Tërheqje	76	94	46	367
Pagesa principalit	128	179	183	172
Pagesa interesi	29	31	34	32

Qeveria e Përgjithshme mban peshën kryesore në shlyerjen e pagesave të principalit dhe interesit për periudhën

Tabela 9: Tërheqjet dhe shërbimi i borxhit nga sektori publik dhe sektori privat

Grafik 2: Shërbimi i borxhit të jashtëm bruto ndaj eksportit të mallrave dhe shërbimeve

SHËNIME SHPJEGUESE

<p>Hyrje</p>	<p>Të dhënat e paraqitura i përkasin stokut të fundit të periudhës të detyrimeve të huaja financiare të ekonomisë shqiptare. Të dhënat janë kompiluar në bazë bruto: d.m.th ato nuk iu përkasin zotërimeve të rezidentëve të Shqipërisë në mjete të huaja, gjë që është thelbësore. Ashtu si statistikave të Bilancit të Pagesave dhe Pozicionit të Investimeve Ndërkombëtare dhe statistikave të Borxhit të Jashtëm bëjnë dallimin ndërmjet investimeve direkte, investimeve të portofolit dhe investimeve të tjera dhe përsërisin në një detajim më të gjërë anën e detyrimeve të paraqitjes vjetore të PIN-t. Si e tillë, tabela e Borxhit të Jashtëm identifikon atë element të bilancit të agreguar të Shqipërisë që tregon detyrimet financiare bruto (detyrimet) të rezidentëve të Shqipërisë ndaj jo-rezidentëve me përjashtim të titujve të kapitalit dhe derivativëve. Shifrat prezantohen në mënyrë që të kenë qëndrueshmëri me formatet e prezantimit ndërkombëtar. Informacioni është bërë i disponueshëm për Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Bankën Botërore (https://data.worldbank.org/country/albania?view=chart).</p>
<p>Standarte Statistike Ndërkombëtare</p>	<p>Statistikat e Borxhit të Jashtëm janë kompiluar në përputhje me standardet ndërkombëtare, të përshkruara në “Manuali i Statistikave të Bilancit të Pagesave dhe Pozicionit të Investimeve Ndërkombëtare, Edicioni i Gjashtë” (FMN) dhe me udhëzuesin për kompilues e përdorues “Statistikat e Borxhit të Jashtëm” (FMN). Ndjekja e këtyre standardeve siguron pajtueshmëri të të dhënave nga njëra anë dhe nga ana tjetër, konsistencë midis statistikave të borxhit e atyre të bilancit të pagesave dhe pozicionit të investimeve ndërkombëtare. Të dhënat mbi borxhin e jashtëm bruto janë një burim i rëndësishëm informacioni për zëra të caktuar të këtyre statistikave (shiko më poshtë përkufizimin e <i>borxhit të jashtëm</i>).</p>
<p>Përkufizimi i Borxhit të Jashtëm</p>	<p>Guida e Borxhit të Jashtëm të FMN-së e përkufizon borxhin e jashtëm si një pikë në kohë në pasqyrën financiare të vlerës dhe përbërjes së stokut të detyrimeve financiare bruto të një ekonomie ndaj pjesës tjetër të botës. Detyrimet të cilave ju referohemi mbulojnë kreditë e marra nga jo-rezidentët, llogaritë dhe depozitat e jo-rezidentëve, kreditë tregtare që duhet tu paguajmë jo-rezidentëve si dhe detyrime të tjera ndaj tyre. Në thelb, borxhi i jashtëm iu referohet detyrimeve financiare ndaj jo-rezidentëve dhe jo atyre që rezultojnë nga transaksionet në kapital ose nga kontratat e derivativëve financiarë.</p>
<p>Rezidenca</p>	<p>Termi <i>rezident</i> iu dedikohet (a) individëve, përfshirë dhe atyre me kombësi të huaj, që jetojnë në Shqipëri për të paktën një vit ashtu si dhe stafit të ambasadës shqiptare dhe stafit ushtarak të vendosur jashtë, (b) trupave qeveritare shqiptare të vendosura jashtë (ambasadave, konsullatave, etj), dhe (c) korporatave që kanë në Shqipëri qendrën e interesit ekonomik, përfshirë dhe degë të kompanive të huaja të regjistruara. Gjithashtu përfshihen edhe sipërmarrjet me pronësi të huaj të vendosura në Shqipëri dhe të angazhuara në aktivitete të shërbimeve financiare të tregtuara në arenën ndërkombëtare.</p> <p><i>Jorezidentë</i> të një ekonomie përkufizohen njësitë institucionale që nuk janë rezidentë të asaj ekonomie.</p>
<p>Tipet e Instrumentave Financiarë të Rëndësishëm për Borxhin e Jashtëm</p>	<p><i>Kapitali</i>: ndërkohë që, detyrimet e lindura nga pjesëmarrja me fuqi votuese në kapital (përfshirë këtu detyrimet që lindin nga emetimi i pjesëmarrjeve në institucione kolektive investimi) përjashtohen nga statistikave të borxhit të jashtëm, detyrimet që lindin si pasojë e emetimit të aksioneve preferenciale jo-pjesëmarrëse përfshihen dhe trajtohen si tituj borxhi nën zërin (afatgjatë) <i>obligacione dhe tituj</i>.</p> <p><i>Obligacionet dhe titujt</i> e emetuar nga kompanitë ose qeveria janë tituj borxhi të tregtueshëm që kanë një maturitet fillestar prej më shumë se një vit, i cili, zakonisht, i jep mbajtësit (i) të drejtën e pakushtëzuar të një e ardhur monetare fikse ose të një e ardhur variable të përcaktuar kontraktualisht dhe (ii) të drejtën e pakushtëzuar të një shumë fikse në pagesat e principalit në një datë ose data specifike.</p> <p><i>Instrumentet e tregut të parasë</i> janë tituj borxhi të emetuar me një maturitet fillestar prej një viti ose më pak. Ata i japin mbajtësit të drejtën e pakushtëzuar për të marrë një shumë parash të deklaruar dhe fikse në një datë specifike. Këta instrumenta janë, përgjithësisht të tregtueshëm me skonto në tregje të organizuara. Skontoja është e varur nga norma e interesit të instrumentit të lidhur me normën e interesit të tregut dhe kohën e mbetur deri në maturim. Shembuj të instrumenteve të tillë janë: bonot e thesarit, letrat tregtare dhe financiare dhe pranimet bankare.</p>

	<p><i>Kreditë tregtare</i> (të pagueshme) janë detyrime që lindin nga zgjerimi direkt i kredisë i lidhur me transaksione në mallra dhe shërbime dhe pagesa në avancë për punën në progres (ose që duhet ndërmarrë).</p> <p><i>Huatë/monedhat dhe depozitat</i> përfshijnë huatë, depozitat dhe monedhat (si p.sh, kart-monedhat dhe monedhat që janë në qarkullim dhe të përdorura gjerësisht për të kryer pagesa). Të përfshira janë huatë për të financuar tregtinë, hua të tjera dhe paradhënie (përfshirë dhe kredinë për shtëpi) ashtu si dhe lizingu financiar.</p> <p>Stoku i detyrimeve i gjithë instrumenteve të tjerë financiarë (ndryshe nga kapitale jo-pjesëmarrëse - pa fuqi votuese, tituj të borxhit, kredi tregtare, hua, monedha dhe depozitave), të tillë si kapitali i nënshkruar për pjesëmarrje nga Shtete Anëtare në organizatat ndërkombëtare jo-monetare, ndryshimet në rezervat teknike të sigurimit, kompensimet për sa iu përket transaksioneve të titujve të papaguar, përfshihen në <i>detyrime të tjera</i> brenda borxhit të jashtëm.</p>
<p>Mbledhja e të dhënave</p>	<p>Burim informacioni për statistikën e Borxhit të Jashtëm janë: Banka e Shqipërisë, Ministria e Financave, Organizata e Institucione të tjera Ndërkombëtare si dhe sistemi bankat pjesë e Sistemit të Unifikuar të Raportimit në Bankën e Shqipërisë.</p>
<p>Vlerësimi</p>	<p>Stoku i detyrimeve është regjistruar në vlerë nominale dhe jo në vlerë tregu dhe Borxhi i Jashtëm Bruto i Shqipërisë është kompiluar në lekë dhe raportuar në euro. Për stokun e detyrimeve në monedha të tjera, konvertimi bëhet me kursin zyrtar të këmbimit të datës së fundit të periudhës së raportimit. Efekti i ndryshimit të kurseve të këmbimit është përfshirë në vlerësimin e stokut të detyrimeve. Instrumentet përkatës përfshijnë dhe interesat e përlogaritur në vlerën e stokut të tyre.</p>
<p>Paraqitja e tabelës</p>	<p>Paraqitja e të dhënave të borxhit të jashtëm së pari dallon sektorët institucionalë:</p> <p><i>Qeveria e Përgjithshme</i> – mbulon qeverinë qendrore</p> <p><i>Autoriteti Monetar</i> – është Banka Qendrore e Shqipërisë</p> <p><i>Korporatat depozituese me përjashtim të Bankës Qendrore</i> – janë bankat e licensuara</p> <p><i>Sektorët e Tjerë</i> – janë të gjitha korporatat e tjera dhe si dhe ekonomitë shtëpiake. Të përfshira këtu janë: kompanitë e sigurimeve dhe fondet e pensionit, fondet e investimit, shoqëritë e kursim kreditit, tregtarët e titujve, ashtu si dhe kompanitë e shërbimeve jo-financiare dhe të prodhimit dhe sipërmarrje të tjera industriale.</p> <p>Kategoria e <i>investimeve direkte</i> dallohet, gjithashtu, në këtë nivel. <i>Investimi direkt</i> është një kategori e investimit ndërkombëtar që, bazuar në një pronësi kapitali në të paktën 10%, reflekton një interes të qëndrueshëm të një rezidenti në një ekonomi (investitori direkt) në një sipërmarrje rezidente në një ekonomi tjetër (kompania e investimit direkt). <i>Detyrimet e borxhit ndaj sipërmarrjeve të lidhura dhe detyrimet e borxhit ndaj investitoreve direkte</i> mbulojnë të gjitha detyrimet e borxhit (siç janë përcaktuar më sipër) të kompanive rezidente ndaj mëmave të tyre të huaja, degëve ose sipërmarrjeve të tjera të lidhura jashtë.</p> <p>Brenda sektorëve klasifikimet jepen sipas:</p> <p><i>maturitetit - afat-shkurtër</i>: në rastet e një maturimi origjinal një vit ose më pak;</p> <p><i>afat-gjatë</i>: për një maturim origjinal më shumë se një vit; dhe sipas,</p> <p><i>instrumentit financiar</i>: monedha dhe depozita, <i>tituj borxhi, kredi tregtare (të pagueshme), detyrime të tjera borxhi dhe alokimet në SDR.</i></p>

**DEPARTAMENTI I
STATISTIKAVE
FINANCIARE**

Selia Qendrore Nr. 1 e Bankës së Shqipërisë,
Sheshi "Skënderbej", Nr.1, Tiranë

Tel: + 355 4 241 93 01
+ 355 4 241 93 02
+ 355 4 241 93 03
+ 355 4 241 94 09
+ 355 4 241 94 10
+ 355 4 241 94 11

Fax: + 355 4 241 94 08
Email: statistics@bankofalbania.org

Shënime:

Banka e Shqipërisë rezervon të drejtën për të bërë rishikimin e statistikave të publikuara. Në rastin e rishikimeve që sjellin ndryshime të treguesve, Banka e Shqipërisë njeh përdoruesit me faktorët e rishikimit dhe ndikimin përkatës.

Gjatë periudhës kanë ndodhur ndryshime në stokun e borxhit të jashtëm bruto si pasojë e rishikimeve të informacionit me të dhëna nga njësitë raportuese.

Për më shumë informacion referojuni të dhënave në linkun:

*[https://www.bankofalbania.org/Statistikat/Statistikat_e_Sektorit_te_Jashtem/
Borxhi_i_Jashtem_Bruto/Borxhi_i_Jashtem_Bruto.html](https://www.bankofalbania.org/Statistikat/Statistikat_e_Sektorit_te_Jashtem/Borxhi_i_Jashtem_Bruto/Borxhi_i_Jashtem_Bruto.html)*